

Anti-pestprotocol De Heemgaard

**Christelijke Scholengemeenschap voor Atheneum,
Havo, Mavo en ISK**

Versie: December 2021

Leerlingen

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding: wat is pesten?.....	3
Digitaal pesten.....	3
Het aanpakken van pesten.....	4
Uitgangspunten	4
Preventieve maatregelen	4
Aanpak pesten binnen de Heemgaard.....	4
Protocol pesten	5
De leerling	5
De mentor	5
De teamleider.....	5
Schorsing	6
De rol van de anti-pestcoördinator/ondersteuningscoördinator	6
Tips voor leerlingen cyberpesten	7
Wat kun je doen om digitaal pesten en misbruik te voorkomen?	7
Wat kun je tegen cyberpesten doen?	7
Wat moet je doen als je online gepest wordt?	8
Bijlagen	9
Bijlage 1: Het Heemgaard anti-pestcontract.....	9
Bijlage 2: Internetadressen over gedrag en pesten	10

Inleiding: wat is pesten?

Pesten is een oud en wereldwijd bekend fenomeen. Met name in de Scandinavische landen wordt er de laatste decennia veel wetenschappelijk onderzoek gedaan naar alles wat met pesten te maken heeft. Hierdoor bestaan er veel definities van pesten. Elke definitie legt de nadruk op een ander element, maar bepaalde elementen komen in alle definities terug.

De definitie van Olweus (2003) is één van de meest gebruikte definities. Hierbij een vrije vertaling: Pesten is een vorm van herhalende, proactieve agressie waarbij één of meerdere personen de intentie hebben één of meerdere andere personen schade toe te brengen. In deze negatieve situatie kan de schade direct worden aangebracht, door fysiek contact of schelden, maar ook indirect, zoals roddelen en het opzettelijk uitsluiten van het slachtoffer. Er is bij pesten sprake van een uit balans zijnde verhouding in kracht tussen de dader en het slachtoffer. De dader is machtiger dan het slachtoffer en de peestsituatie wordt niet door het slachtoffer uitgelokt. Het is de intentie van de dader om angst te veroorzaken of schade toe te brengen en het is voor de gepeste heel lastig zich te verdedigen.

Digitaal pesten

Digitaal pesten, ook wel cyberpesten genoemd, is pesten via de digitale media. Dit zijn social media zoals YouTube, Facebook, Instagram, SnapChat, Sayat.me, What's app enz. Via deze digitale media kan je heel gemakkelijk dreigende berichtjes/filmpjes versturen, belastende foto's of filmpjes plaatsen/doorsturen of iemand uitschelden. Via de digitale media zijn er oneindig veel mogelijkheden om iemand te pesten. Er zijn nog weinig manieren om je daartegen te verweren. Er is een aantal organisaties waar je cyberpesten kunt melden.

Vaak is het zo dat op het oog onschuldig lijkende personen het leven van andere zuur maken, terwijl ze zich verschuilen achter de computer. Omdat het vrij eenvoudig is onder een andere naam (anoniem) te reageren is deze manier ook veel vervelender, je wordt gepest maar vaak weet je niet eens door wie. Dit veroorzaakt wantrouwen naar de mensen in je omgeving. In veel situaties richt ook digitaal pesten veel schade toe aan slachtoffers. Met name op het psychische vlak. Je waant je overal onveilig, er is geen "safe place" meer.

Het aanpakken van pesten

Pesten is onacceptabel en vraagt om een duidelijke reactie vanuit de school. De grote vraag is hoe dat het beste kan en vooral ook hoe we dat als team het beste kunnen aanpakken.

Uitgangspunten

1. De Heemgaard is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren. En waarin tijd wordt gemaakt om met de gepeste, pesters en ouders in gesprek te gaan.
2. De school beschikt over een anti-pestprotocol.
3. De school zorgt voor preventieve (les)activiteiten.

Preventieve maatregelen

Elke mentor bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels in de klas. Tevens bespreekt de mentor in zijn¹ klas het anti-pestcontract. Ook wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en niet als klikken maar als hulp bieden of vragen wordt beschouwd.

In klas 1 en 2 wordt in de mentorlessen aandacht besteed aan het voorkomen van pesten en het pestcontract.

In klas 3 en hoger is sociale veiligheid een onderdeel van de individuele leerlinggesprekken.

Aanpak pesten binnen de Heemgaard

In alle leerjaren in de onderbouw wordt aandacht besteed aan pesten in meerdere mentorlessen. In leerjaar 2 gebeurt dit binnen onze lessen *You & Me*.

Indien een mentor of docent daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Hierbij worden de rol van de pester, het slachtoffer, de meelopers en de stille getuigen benoemd. Van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt, die door de mentor worden bewaard in het digitale leerlingvolgsysteem van zowel de pester als het slachtoffer.

¹ Daar waar 'hij' of 'zijn' staat geschreven kan ook 'zij' of 'haar' worden gelezen.

Protocol pesten

De leerling

Wanneer jij je als leerling niet prettig voelt op school, het gevoel hebt dat je gepest wordt, geef dit dan altijd aan! Vertel het aan je ouders, ga naar je mentor of naar een docent die je vertrouwt. Iedereen moet zich op school prettig kunnen voelen en zichzelf kunnen zijn. Lukt dit bij jou niet, dan gaan we samen bekijken hoe we dit kunnen oplossen.

De mentor

1. Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de mentor eerst met de gepeste en later met de pester apart. Vervolgens organiseert de mentor een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen. Wanneer het gesprek niet plaatsvindt in klassenverband overleggen de mentoren van de betrokken leerlingen wie in gesprek gaat met de leerlingen.
2. De mentor bespreekt direct het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt.
3. De mentor praat met de klas. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groepssfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groepslid heeft.
4. De mentor licht de betrokken ouders in.
5. Indien het probleem zich herhaalt, meldt de mentor het gedrag aan de teamleider van de leerling(en). Alle acties zijn door de mentor vastgelegd in het digitale leerlingvolgsysteem.

De teamleider

1. De teamleider neemt de rol van de mentor over, bij herhaling van het pestgedrag en wanneer het pesten het klassenverband overstijgt.
2. Hij heeft zo nodig een gesprek met de gepeste en de pester apart of organiseert direct een gesprek tussen beiden.
3. Hij adviseert zonodig, zowel aan de pester als de gepeste, hulp op vrijwillige basis door de anti-pestcoördinator.
4. Hij stelt alle betrokken ouders op de hoogte wanneer er sprake is van recidief gedrag, verzoekt hen om met hun kind te praten en stelt hen op de hoogte van het vervolgtraject.
5. Hij koppelt alle informatie weer terug naar de mentor.

Schorsing

Wanneer de pester zijn gedrag blijft herhalen, volgt een schorsing van één dag of meerdere dagen.

Wanneer een leerling ondanks alle inspanningen van de betrokken partijen blijft volharden in het ongewenste pestgedrag wordt er gekeken naar een externe oplossing.

De rol van de anti-pestcoördinator

Afhankelijk van de situatie overlegt de anti-pestcoördinator met de ondersteuningscoördinator².

1. Hij ondersteunt waar nodig mentoren en teamleiders tijdens de verschillende fasen in het proces.
2. Hij biedt op vrijwillige basis individuele begeleiding aan de pester en de gepeste.
3. Hij biedt een sociaal-emotionele training (in samenspraak met ondersteuningsteam) aan voor het eerste en tweede leerjaar.
4. Hij kan waar nodig een inbreng hebben tijdens de mentorlessen.
5. Hij biedt kleinere trainingen aan bij specifieke hulpvragen, zoals bijvoorbeeld een assertiviteitstraining.
6. Hij vraagt regelmatig aandacht voor de problematiek.

² Anti-pestcoördinator: Mevr. S. Duitscher, ondersteuningscoördinator: Mevr. S. Peters

Tips voor leerlingen cyberpesten

Wat kun je doen om digitaal pesten en misbruik te voorkomen?

1. Zorg dat je wachtwoorden geheim blijven en niet makkelijk te raden zijn. Als anderen wel binnen zijn gekomen, neem dan contact op met de beheerder van de site.
2. Als je een vervelend gevoel hebt over iets wat je hebt gezien of meegemaakt, vertrouw dan op je gevoel en vertel het aan iemand die je vertrouwt.
3. Blijf zelf respectvol naar anderen, scheld niet terug.
4. Ga weg uit chatgesprekken als er iets vervelends gebeurt. Ook als dit vervelende gedrag niet naar jou toe is gericht.
5. Verwijder onbekende mensen van je sociale media accounts.
6. Verstuur zelf geen flauwe grappen, dreigmail of haatmail.
7. Verspreid geen beeldopnames van anderen zonder hun toestemming. Dit gedrag is vaak strafbaar en binnen de school verboden.
8. Geef geen persoonlijke informatie aan mensen die je alleen van chatten kent. Let vooral op bij foto's van jezelf. Als je een foto op internet zet, kan deze gemakkelijk doorgestuurd worden. Zo kan een foto jarenlang terug te vinden zijn. Foto's kunnen ook bewerkt worden.
9. Wees voorzichtig met het gebruik van je webcam. Jouw beelden kunnen worden opgeslagen en gebruikt worden om ze aan andere personen te laten zien of voor doeleinden gebruikt worden die jij niet wilt.
10. Doe niet aan blaming and shaming: oordeel niet over anderen zonder dat je het hele verhaal kent.

Wat kun je tegen cyberpesten doen?

1. Het stopt bij jou! Stuur berichten die schadelijk zijn voor een ander niet door en verwijder ze van je telefoon of laptop.
2. Niet persoonlijk opvatten als het van mensen komt die je niet kent. De anonimiteit van internet maakt dat mensen makkelijker gaan schelden.
3. Reageer niet op pestmails of andere digitale pesterijen. Verwijder de e-mail zo mogelijk zonder hem te openen. Als je niet reageert, gaan pesters vaak op zoek naar iemand anders om te pesten.
4. Blokkeer de afzender. Als het gaat om berichten op de mobiele telefoon, dan heb je soms de mogelijkheid om nummers te blokkeren.
5. Bewaar de bewijzen. Maak een print of sla ze op.
6. Ga naar je mentor of teamleider toe op school. Deze zal je verder helpen om het pestgedrag te stoppen.
7. Bij cyberpesten kun je vaak aangifte doen bij de politie. Voor meer informatie over aangifte doen: www.pestenislaf.nl

Wat moet je doen als je online gepest wordt?

1. Probeer de berichten waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren.
2. Blokkeer de afzender.
3. Schakel je ouders, mentor en de teamleider in.

Bijlagen

Bijlage 1: Het Heemgaard anti-pestcontract

Ik vind dat iedereen zich veilig moet voelen op De Heemgaard.

Daarom houd ik mij aan de volgende afspraken:

- Ik accepteer de ander zoals hij is.
- Ik discrimineer niet.
- Ik behandel de ander met respect.
- Ik scheld niet en doe niet mee aan uitlachen en roddelen.
- Ik blijf van de spullen van een ander af.
- Als er ruzie is speel ik niet voor eigen rechter.
- Ik bedreig niemand, ook niet met woorden.
- Ik neem geen wapens of drugs mee naar school.
- Ik gebruik geen geweld.
- Ik maak geen beeldopnames van een ander binnen de schoolomgeving.
- Ik stuur geen beeldopnames van een ander binnen de schoolomgeving door.
- Als iemand mij hindert vraag ik hem of haar duidelijk daarmee te stoppen.
- Als dat niet helpt, vraag ik mijn mentor, een docent of teamleider om hulp.

Datum en handtekening van leerling

.....

.....

Bijlage 2: Internetadressen over gedrag en pesten

Handige mailadressen

Links voor bruikbare adressen bij cyberpesten

- www.pesten.startkabel.nl
- www.pesten.startpagina.nl

Pesten (algemeen)

- www.pestweb.nl
Website van het APS met informatie, advies en tips over pesten voor kinderen, jongeren, ouders en leerkrachten.
- www.pesten.net
Voor en door slachtoffers. Opgericht door Bob van der Meer.
- www.stopdigitaalpesten.nl
Campagne van SIRE (Stichting Ideële Reclame)
- www.schoolenveiligheid.nl
Centrum School en Veiligheid van het APS verzamelt en verspreidt informatie en deskundigheid op het gebied van schoolveiligheid.
- www.veilig.kennisnet.nl
Handreikingen en links voor ouders, leraren, kinderen, scholieren, schoolmanagers en ICT-coördinatoren.
- pesten-op-school.nu
- stoppestennu.nl

Handige telefoonnummers

Telefoonnummers die ouders kunnen bellen met vragen, namelijk:

- 0800-5010: de onderwijstelefoon
- 0900-11131113: de vertrouwensinspectie
- Zo nodig kun je verwijzen naar Bureau Slachtofferhulp.
(www.slachtofferhulp.nl, tel: 0900-0101)